

**Λετερενη u à tun Eburu
shiinbil'á ke
Mpe yii à yaa yii cè mà jwo yii jyè
λετερενη funᶇᶇ jwumpe e ke**

Nge λετερενη'à tun Eburubii dánafeebii pìl'á. Eburu shiinbii pi maha mpyi Yahutuubii ná Izirayeli shiinbii. Shinᶇᶇi u à nge λετερενη séme ke, urufoo mege ᶇye a cè me. U sémefoonᶇi mpyi a Yahutuubii saliyanᶇi cè. Yahutuubii pi mpyi a dá Yesu na, ná pi mpyi yyefuge e ke, u à nge λετερενη séma tun pir'á, maa màban le pi e. U à li cyêe pi na na pi aha Yesu dániyanᶇi yaha ᶇkere na, maa Yahutuubii làdaabii kurigii ᶇaare, pi si tòon ta lire e me, ᶇaha kurugo ye zhwonᶇi sèe wunᶇi na ntaa Yesu dániyanᶇi kanni cye kurugo.

Nge λετερενη sémefoonᶇi'à li cyêe wuu na na Yesu à fànha tò Kile mèlekεεbii na. U à fànha tò Kile túnntunᶇi Musa na. U à fànha tò Yahutuubii sáragawwuubii ᶇùᶇufeebii na, ᶇaha kurugo ye uru u ᶇye sáragawwuᶇunᶇufembwøhe Kile yyahe taan.

Yesu na ᶇye Melikisedeki fiige, uru na mpyi saanwa maa mpyi sáragawwu Ibirayima tēni i (Zhenεzi 14.17-24). Sárayi pi mpyi maha wwú tèecyiini i ke, yire mpyi na ᶇin'a sùpyire kapegigii yàfa ti na me. ᶇka Yesu à uye pyi sáraga maa wuu kapegigii yàfa wuu na tōᶇᶇ ninᶇin fo tèekwombaa.

Nge sémenᶇi sémefoonᶇi'à màban le Eburu dánafeebil'e, bà pi si mpyi si dá Yesu na tèrigii puni i si piye waha Kile kuni i ali yyefuge tēni i, bà

Ibirayima ná pi sanmpii mpyi a piye pwɔ Kile na yyefuge e mε.

Kile à jwo ná wuu e u Jyaŋi cye kurugo

¹ Tèecyiini i, Kile à jwo ná wuu tulyeyi i tooyo niŋyahaya ná pyiŋkannigii niŋyahagii na u tūntunmpii cye kurugo.

² Nka ŋcyii tērigii nizannkil'e, u à jwo ná wuu e u Jyaŋi cye kurugo, u à uru ŋgemu t̄iŋe mà pyi yaayi punifoo ke, uru cye kurugo Kile à yaayi puni dá.

³ Uru u ŋye Kile s̄inampe bèenmpe ná Kile n̄anjan̄i yabil̄iŋi. U jwumpe f̄anhe ŋyah̄an̄i cye kurugo, diŋyeŋi yaayi pun'à yiye c̄u. S̄ūpyire kapegigii ȳaf̄an̄i k̄antugo, u à k̄ar'a s̄à nt̄ēen n̄iŋȳiŋi i Kile Siŋi Punifoo k̄an̄iŋe cȳege na.

Yesu Kirisita à f̄anha tò mèlek̄ebii na

⁴ M̄ege u à ta Kile á ke, bà kur'à f̄anha tò mèlek̄ebii woge na mε, amuni u tayȳereg'à p̄e mèlek̄ebii woge na.

⁵ Kile à t̄el'a jwo u mèlek̄eŋi ŋgir'á na:
«Mu u ŋye mii Jyaŋi,
niŋjaa mii à pyi mu Tuŋi*» yε?

U mú ŋye a t̄el'a jwo mèlek̄eŋi wà tufiige kyaa na:
«Mii sí n-pyi u Tuŋi,
u sí n-pyi mii Jyaŋi†» mε.

⁶ Nka u Jyaŋi u ŋye yaayi puni ŋùŋɔ na ke, t̄eni i u sí n̄uru uru tun diŋyeŋi i ke, u sí n-jwo‡:
«Kile mèlek̄ebii, yii puni pi a u p̄ere§.»

* **1:5** Zaburu 2.7 † **1:5** 2 Samuw̄eli 7.14; 1 Iziraȳeli Saanre 17.13
‡ **1:6** P̄ii maha jwo: «ŋka u Jyaŋi u ŋye yaayi puni ŋùŋɔ na ke, t̄eni i u à uru tun diŋyeŋi i ke, u à jwo:» § **1:6** Duter̄en̄omu 32.43

⁷ Nje y'à jwo mèlekεεbii kyaa na Kile Jwumpe Semεηi i ke, yire yi ηye:

«Kile à u mèlekεεbii pyi kafεεge,
maa u báarapyiibii pyi na bènmε*.»

⁸ Nka Kile à yi jwo u Jyanj á:

«Mu u ηye Kile, mu sí n-kwôro ηùηufente e tεrigii puni i.

Mpii ηùηo na mu ηye ke, mu à tí pir'á.

⁹ Ntiinj karigii cyi à táan mu á,

ntiimbaanj karigii ηye a sàa táan mu á mε.

Lire kurugo, e Kile! Mu u Kilenj à mu cwœnrœ,

maa mu pœ mà tòro mu fyèηwœhœshiinbii taan,

maa funntange sùguro mu ηun'j nùguntan sinme fiige†.»

¹⁰ Maa núr'à jwo:

«Kafoonj, mà lwó fo tasiige e, mu u à ηìηke dá,

mu cyεge k'à ηìηyinj yaa.

¹¹ Yire puni sí n-pa n-pînni, ηka mu wi ke, mu sí n-kwôro fo tèekwombaa.

Yi puni sí n-pa lyε bà vœanηa maha lyε mε.

¹² Mu sí yi kûru bà sùpya maha vœanηa kûru mε,

yi sí n-pa fáa bà sùpya maha u vœanndenε fáa mε.

Nka mu wi ke, mu sí n-kwôro ma lyempe e,

mu canmpyaagii sì n-kwò mε‡.»

¹³ Mèlekεηi ηgi Kile à tœl'a pyi:

«Ta ma a pa ntœen na kœniηε cyεge na,

fo mii aha mu zœmpœenbii pyi mu tooyi tatahage§»
ye?

* **1:7** Zaburu 104.4. Pii maha jwo: «Kile à kafεεge pyi u tùnntunηo, maa kilepini pyi u báarapyi.» † **1:9** Zaburu 45.6,7 ‡ **1:12** Zaburu 102.25-27 § **1:13** Zaburu 110.1

14 Mèlèkεεbii nyε naha shi ye? Múnaa yaaya kanna yi nyε yi yi Kile báaraŋi laage e. Nùmpañk'á bégel'a yaha mpiimu mεε na ke, Kile à pi tun pi i mpa pire tège.

2

Yii àha n̄cwô Yesu jwumpe e mε

1 Lire e jwumpe wuu à lógo ke, wuu yákili yaha pu na sèl'e, lire baare e kuni sí n-pînni wuu na.

2 Kile mèlèkεεbii mpyi a jwumpe mpemu jwo ke*, puru mpyi a tàra. Mpii pi nyε pi mpyi a puru jwumpe cù ná sèl'e, lire nyε mε mà cyé pu na ke, Kile à pire puni sâra mà tàanna ná pi kapyiini i.

3 Nyε jwumpe p'à jwo múnahigii zhwoŋi kyaa na ke, wuu à puru lógo. Pur'à fânha tò mèlèkεεbii wumpe na. Wuu aha mpyi wuu nyε a puru cù ná wuu cyeyi shuunniŋi i mε, nde l'à yaa li pyi wuu na ke, Kile sí lire pyi wuu na mú. Kafoonj yabiliŋi u à fyânha a puru jwumpe jwo, mpii pi à pu lógo ke, pir'à jwo na nâkaana nyε a sîi p'e mε.

4 Ka Kile yabiliŋi si li cyêe na pi jwumpe na nyε sèe, kacyeen̄kii ná kakyanhala karigii ná kabwəhigii ná Kile Munaani màkanyi cye kurugo, u à yire njemu kan sùpyir'á mà tàanna ná u nyii wuuni i ke.

Yesu cye kurugo Kile maha sùpyañi shwə

5 Nyε d̄nyεŋi n̄mpañi kyaa wuu nyε na yu ke, mèlèkεεbil'á bà Kile à uru n̄n̄ufente kan mε.

6 Yii li cè na y'à séme Kile Jwumpe Semεŋi i na:
«Sùpyañi nyε naha shi fo mu à yákili yaha u na ye?»

* 2:2 Saliyaŋi u à kan Izirayeli shiinbil'á Sinayi n̄añke n̄ur' i ke, uru kyaa l'à jwo naha n̄ke cyage e.

Adama pyàni nyε naha shi fo mu na u kàanmucaa yε?

⁷ Mu à u pyi u tayyérege nyε a mèlekεεbii woge kwò sèl'e mε†,

mu à pèente ná fànhe kan u á maa njire taha u na.

⁸ Mu à yaayi puni tîrig'a cyán u á‡.»

Kile à yaayi puni tîrig'a cyán u á, lire nwòhe ku nyε, yafyin nyε u nùŋɔ na mε. Lire ná li wuuni mú i, wuu à li nyá na yaayi puni sàha ŋkwò a yiye tîrige u á mε.

⁹ Nka wuu à ndemu kàanmucya ke, lire li nyε: Yesu mpyi a tîrige mèlekεεbii nwòh'i mà tère nimbilere pyi, bà u si mpyi si ŋkwû sùpyire puni cyaga Kile kacenni kurugo mε. Numε, pèente ná njini saanwa maha nta ke, u à yire ta, naha na yε u à kyaala maa ŋkwû wuu kurugo.

¹⁰ Kile à yaayi puni yaa uye wuyo. Lire kurugo li mpyi a nwò na Yesu u kyaala, bà u si mpyi si shinnyahara pyi ti pyi shinbwoo u yyére mε. Kyaage cye kurugo, Yesu à pyi nùŋufoo niŋcennε, ŋgemu u à jà a kuni múgo shinnyahara á, bà ti si mpyi si nùmpanja ta mε.

¹¹ Yesu u maha sùpyire fíniŋi Kile yyahe taan, u aha mpiimu fíniŋε ke, u ná pire maha mpyi Tu na, lire kurugo u nyε a cwònrɔ s'a pi pyi u cìnmpyiibii mε.

¹² Lire e u à jwo Kile á:
«Mii sí mu mεge kêe na cìnmpyiibil'á,
mii sí mu mεge pèe mu wuubii shwòhɔl'eŠ.»

¹³ U à jwo mú na:

† 2:7 Pii maha jwo: «Mu à u tîrig'a wwû Kile mèlekεεbii taan mà tère pyi.» ‡ 2:8 Zaburu 8.4-6 § 2:12 Zaburu 22.22

«Mii kɔni, mii sɪ na sɔnɔre lɔha Kile na mɛ*»

maa núr' à jwo:

«Pyiibii Kile à kan mii á ke, mii ná pire pi mpii†.»

¹⁴ Nye Yesu à pire mpiimu pyi pi à numpanna ta ke, pire na nye sùpyii, lire kurugo Yesu mú à pyi sùpya. U à lire pyi bà li si mpyi, u kwùni cye kurugo, Sitaanni ni cye e kwùni fànhe nye ke, si uru fànhe kwò,

¹⁵ mpii pi mpyi u bilere e kwùni fyagare na pi shìni canmpyaagil'e ke, si pire nùno wwù mɛ.

¹⁶ Sèni na, Yesu nye a pa mpa mèlekɛebii tège mɛ, u à pa mpa Ibirayima tùluge shiinbii tège.

¹⁷ Lire kurugo fànha ku mpyi ku ki, u saa pa sùpya u cìmpyiibii fiige karigii puni i, bà u si mpyi si mpyi Kile sáragawwunufembwòhò, nkemu nùnaare t'à pèe, maa báara ni pyi na nwòge Kile á, maa sùpyire kapegigii tugure lwó mɛ.

¹⁸ Nye ná u s'à tòro nwòwwuure kyaage e, lire e mpii pi nye k'e numɛ ke, u sí n-jà pire tège.

3

Yesu à fànha tò Kile túnntunni Musa na

¹ Lire e ke mii cìmpyiibii, yii Kile à yyére mà pyi uye wuu ke, yii a Yesu wíi. Wuu Kile kuni i, uru u nye Kile túnntunni ná Kile sáragawwunufembwòhe.

² Yesu à báara ni pyi u yyerefoon'á ná nwòmɛɛfente e, bà Musa à u pyi Kile pyenge shiinbil'á mɛ.

³⁻⁶ Nye бага maha бага, ku ná ku faanrafoon ni u nye, yaayi puni Davooni sí u nye Kile. Nye bage

* **2:13** Ezayi 8.17 † **2:13** Ezayi 8.18

faanrafoonji na nyε ná njire e mà tòro bage na. Lire pyiŋkanni ninuuni na, Kile Jyanji Yesu Kirisita u nyε bafaanraŋi wwoŋɛɛŋi sèe wuŋi, maa mpyi bage nùŋufoonji ke, uru na nyε ná njire e mà tòro Musa na. Musa mú à báaraŋi pyi ná sèl'e kuru bage e. Lire e u mpyi báaraŋi kanna. Karigii Kile mpyi na sí n-pa n-pyi ke, u báaraŋi u mpyi na cyire yyaha yu sùpyir'á. Wuu aha wuye waha maa wuu sònŋɔre taha Kafoonji na fyagara baa ná funntange e mà sà nɔ tɛɛni na, wuu sí n-pyi u bage.

Taŋɔŋke k'à bégel'a yaha Kile wuubii mɛɛ na ke

⁷ Lire e Kile Munaani à jwo:

«Yii aha Kile mejwuuni lógo niŋjaa,

⁸ yii àha yii niŋgyigigii waha,

bà yii tulyey'à cyé Kile na síwage e, maa u nɔwɔ cù mɛ.

⁹ Kuru cyage e, yii tulyey'à jwo na yire sí mii Kile nɔwɔ cù,

mà li ta pi à mii kapyiŋkii nya fo yyee beeshuunni.

¹⁰ Lire l'à mii lùuni yîrige pi taan,

ka mii i jwo “Pi yabilimpîi sònŋɔre ti nyε na pi wuruge tèrigii puni i,

kuni mii la nyε pi lwɔ́ ke, pi nyε a cè mɛ.”

¹¹ Lire e mii lùyiri wuŋ' à kâa

“Taŋɔŋke mii à bégel'a yaha pi yyaha na ke,

pi saha sî n-sîi n-nyè kur'e mɛ*.”»

¹² Mii cìnmpyiibii, yii yiye kàanmucya, sùpya kà n-sîi ta yii e, pege ná dánabaare zòŋi nyε ŋgemu i fo si sà nɔ u cyé Kile nyii wuŋi na mɛ.

¹³ Lire e ke canmbile maha canmbile wuu sí n-jà n-yyere: «niŋjaa» ke, yii a yiye yeɛge cyire e, bà

* **3:11** Zaburu 95.7-11

kapegigii mpyiŋi lage si mpyi k'aha yii wà wurugo si u niŋgyiini pyi li waha mε.

14 Wuu aha sàa kwôro Kile kuni i mà lwó tasiige e fo mà sà nɔ tɛɛni na, wuu à pyi Kirisita wwoŋεε.

15 Y'à jwo Kile Jwumpe Semεŋi i na:
«Yii aha Kile mεjwuuni lógo niŋjaa,
yii àha yii niŋgyigigii waha,
bà yii tulyey'à ñùŋɔ kyán Kile na mε†.»

16 Nyε mpire pi à ñùŋɔ kyán Kile na u mεjwuuni lógoŋkwooni kàntugo yε? Musa à mpiimu yyaha cû a fworro Misira kîni i ke, tá pire bà mε?

17 Mpire taan Kile lùuni mpyi a yîri yyee beeshu-
unni funŋ'i yε? Mpii pi mpyi a kapiini pyi fo pi à
kwû síwage e ke, tá pire bà mε?

18 Mpire kyaa na Kile à kâa na pi sî n-ŋyè uru
taŋŋke e mà yε? Mpii pi à cyé u na ke, tá pire bà
mε?

19 Lire pyiŋkanni na, mii c̀nmpyiibii, wuu à li
ɲya na pi dánabaare kurugo, pi nyε a jà a jyè kuru
taŋŋke e mε.

4

Kile à taŋŋɔ ɲwɔmεε lwó u pyìibil'á

1 Nyε Kile à u ɲwɔmεeni kan na wuu sí n-pyi ná
ur'e u taŋŋke e. Lire e wuu pun'à yaa wuu wuye
waha, wuu wà kà ŋkwò ŋkùuŋɔ kuru cyage na mε.

2 Wuu à Jwumpe Nintanmpe lógo, bà wuu tu-
lyeyi mpyi a pu lógo mε. Nka wuu à li ɲya na pu
nyε a yafyin ɲwɔ pi na mε, ɲaha na yε pi à pu lógo,
nka pi nyε a dá pu na mε. Lire kurugo pi nyε a jyè
taŋŋke e mε.

† 3:15 Zaburu 95.7,8

³ Wuu pi à dáníyaŋi pyi ke, wuu pi sí n-jyè kuru taŋɔŋke e. Mpii pi nyɛ pi nyɛ a dáníyaŋi pyi mɛ, Kile à jwo pire kyaa na:

«Mii lùyiri wuŋ'à kâa,
taŋɔŋke mii à bégel'a yaha ke,
pi sì n-sì n-jyè kur'e mɛ*.»

Mà li ta taŋɔŋk'à yaa, ɲaha na yɛ Kile à kwò ku báaraŋi na fo tɛni i diŋyɛŋ'à dá ke.

⁴ Yii li cè, y'à jwo cibilaage canmpyibaashɔnwuuni kyaa na Kile Jwumpe Semɛŋi i na:

«Kile à kwò u báaraŋi puni na, maa ɲò canmpy-
ibaashɔnwuuni †»

⁵ Y'à jwo Kile Jwumpe Semɛŋi cyage kabɛr'e na:
«Taŋɔŋke mii à bégel'a yaha ke,
pi sì n-sì n-jyè kur'e mɛ‡.»

⁶ Mpii pi à pyi shincyibii mà Jwumpe Nintan-
mpe lógo ke, pire nyɛ a ɲɛn'a dá pu na mɛ. Lire l'à
li ta, taŋɔŋke Kile à bégel'a yaha ke, pi nyɛ a jà a jyè
kur'e mɛ. Nka piiberii sí n-jà n-jyè k'e.

⁷ Lire kurugo Kile mpyi a canŋke kabɛrɛ kan ku
ɲjyɛŋi mɛɛ na, kuru ku nyɛ ɲɲjaa. Shincyibii Kile
ɲwɔmɛɛni yahaŋkwooni kàntugo, yyee ɲɲyahigil'à
tòro ke, ka Kile si jwumpe pà jwo saanŋi Dawuda
cye kurugo, puru pu mpe:

«Yii aha Kile mɛjwuuni lógo ɲɲjaa,
yii àha yii ɲɲgyigigii waha mɛ§.»

⁸ Taŋɔŋke ɲivɔŋke kyaa l'à jwo ke, kɪni i
Zhozuwe à kàre ná sùpyire e ke, lire bà mɛ. Kampyi
lire kɪni li mpyi li li, Kile sàha mpyi na sì taŋɔŋke
kabɛrɛ kyaa jwo mɛ.

* 4:3 Zaburu 95.11 † 4:4 Zhenɛzi 2.2 ‡ 4:5 Zaburu 95.11

§ 4:7 Zaburu 95.7,8

⁹ Nyε Kile wuubii sí n-jyè kuru taṅṅke e si ṅò, bà Kile à ṅò canmpyibaashṅnwuuni mε.

¹⁰ Ngemu ká jyè kuru taṅṅke e ke, urufoo sí ṅò u báaraṅi na, bà Kile à u wuṅi pyi a kwò maa ṅò mε.

¹¹ Lire e ke wuu wuye waha wuu u jyè kuru taṅṅke e, wà kà ṅkwò mpyi kàntugo bà Kile ṅwṅmεεcumbaabil'à li pyi mε.

¹² Kile jwumpe na nyε nyii na, pu fành'à nyaha. Pu ṅwṅg'à táan kàshikwṅṅwṅgṅ ṅwṅyi shuunni woge na. Pu maha jyè sùpyaṅi cyeere e fo maha u zṅmbilini ná u múnaani láha yiye na, mà sà nṅ ka-cizogompe ná kaciyyi sṅmpe na. Pu maha sùpyaṅi zòṅi ná u sṅṅṅore kàanmucya fo maha ṅcè.

¹³ Yadaṅke kà tuffige nyε a sṅi ṅkemu k'à ṅwṅṅo Kile na mε. U nyiwiini bèṅmp'à wu yi puni na. Ur'à wuu puni sí sà wuu nintaga yyaha jwo.

Yesu u nyε wuu sáragawwunṅufembwṅhe

¹⁴ Nyε wuu à li cè na sáragawwunṅufembwṅṅo na nyε wuu á ṅkemu k'à dùg'a kàre fo Kile yyére ke, kuru ku nyε Yesu, Kile Jyaṅi. Lire e ke Kile kuni i wuu nyε ke, wuu wuye waha, wuu u ṅkwôro l'e.

¹⁵ Sáragawwunṅufembwṅhe ku nyε ku sí n-jà ṅùṅaara ta wuu na wuu fànhṅcyεrεrε karigil'e mε, kuru bà ku nyε wuu woge mε. Bà Sitaanniṅi maha wuu sṅnni na wàa kapegigii shiṅi puni na mε, amuni Sitaanniṅi à ku sṅn a wíi, ṅka ku nyε a kapii pyi mε.

¹⁶ Lire e ke wuu wuu zṅompṅii waha, wuu file Kile saanre yatεṅṅke na, uru u à ṅwṅ maa mpyi wuu saanṅi. Lire ká mpyi, u sí ṅùṅaara ta wuu na. Wuu la ká mpyi u wuu tεṅε tṅni ndemu i ke, u sí ṅwṅ wuu na.

5

¹ Nye Izirayeli shiinbii shwəhəl'e, sáragawwuubii nùñufembwəhe maha ncwəonrə, ku s'a sùpyire ná Kile shwəhəñi yaa. Kuru ku maha sùpyire yaayi niñkanyi ná ti sárayi niñgwuyi kaan Kile á, bà Kile si mpyi si ti kapegigii yàfa ti na mε.

² Sáragawwuubii nùñufembwəhe fànhe mú à cyére, puru funñke e, mpii pi nyε pi nyε a Kile kuni cè mε, mà bàra mpii pi à wurugo l'e ke, ku maha já a pire tège ná lùtaanni i.

³ Tire fànhañcyεrεere kurugo, bà ku maha sùpyire kapegigii yàfañi sárayi wwù mε, amuni ku maha yaa ku ku yabiliñi wogigii sárayi wwù.

⁴ Wà nyε na kuru mεbwəhe kaan uy'á mε, ñka Kile yini li maha ku nə wà na, bà Arən wuun'à pyi mε.

⁵ Amuni Kirisita wuun'à pyi. Uru bà u à uye pyi sáragawwuñufembwəhe mε. U à ti pèente ta Kile á, uru ñgemu u à jwo:

«Mu u nyε mii Jyañi,
niñjaa mii à pyi mu Tuñi*» ke.

⁶ Kile à jwo u á sahañki:
«Mu à pyi tèrigii puni sáragawwuñi Mèlikisedeki fiige†.»

⁷ Mà Yesu yaha niñke na, u mpyi a cè na Kile sí n-jà uru shwə kwùñi na. U à uye tírige Kile á, maa mεjwuuni dùrugo maa u jáare fànha na fo mà nyilwəhe tírige, ka Kile si u ñarege shwə, ñaha na ye u à uye tírige.

⁸ U mén'à sii Kile Jyañi ke, u mpyi maha Kile ñwəmeεcunte taanni yyefuge cye kurugo.

* 5:5 Zaburu 2.7 † 5:6 Zaburu 110.4

⁹ Kile à u pyi u à fûnḡ. Lire kurugo mp̄ii pi à u ḡwɔmɛɛni cû ke, Kile à u pyi u à pire puni shwɔ fo tèekwombaa.

¹⁰ Yii li cè na sáragawwujunufembwøhe shiḡi u mpyi Mɛlikisedɛki ke, kuru shiḡi Kile à pyi u wi.

Yii àha Kile kuni yaha mɛ

¹¹ Nyɛ mii cìnmpyiibii, kariii niḡyahagii na nyɛ wuu á mà jwo yii á puru kyaa na, ḡka cyi yyaha cèm'à pɛn yii á, ḡaha na yɛ yii nyɛ na kyaa yyaha cìn'a ta mɛ.

¹² Numɛ mpyi a yaa li yii ta yii à pyi cyelentii, ḡka ali numɛ, pi saha na yii taanni Kile kuni karigii niḡcyiigii na. Yii na nyɛ mu à jwo pìnmpinnyɛya. Jirimpe kanni yii nyɛ na ḡwɔre, ḡjyḡḡi fànhe k'à ḡyaha ke, yii sì n-jà uru lyî mɛ.

¹³ Shinḡi u nyɛ na uye ḡwɔ caa ná jirimpe kanni i ke, uru na nyɛ pìnmpinnyaga, u nyɛ a kacɛnne cè a wwû kapil'e mɛ.

¹⁴ ḡka shinlyeebii pi maha fànhaḡyahaga yalyire lyî, pire yákilibil'à nɔ pi kacɛnne cè a wwû kapil'e, ḡaha na yɛ pi à tɛe cyi na.

6

¹⁻² Lire kurugo wuu àha ḡkwôro s'a nûruli Kirisita kani kàlanḡ tasiige na mɛ. Wuu àha nûru cyi sìi cyi tasiige e s'a ḡko: wuu wuu toronḡkanni kɛɛnḡɛ, karigii cyi maha kwùḡi nɔ sùpyanḡi na ke, wuu u cyire ḡwɔ yaha, wuu u dá Kile na mɛ. Cyeresɛɛge jyḡḡkannigii ná cyeyi katahani sùpyanḡi na si jwó le u á, ná pyiḡkanni na Kile sí kwùubii ḡè, si pi sâra si ntàanna ná pi kapyiḡkil'e fo tèekwombaa ke, li saha nyɛ a nɔ wà si kàla kan wuu á mà yyaha tíi ná cyire

e mε. Wuu a sì yyaha na, bà wuu si mpyi si Kirisita kuni karigii yyaha cè sèl'e mε.

³ Kile ká nεε, lire wuu sí n-pyi.

⁴⁻⁶ Lire l'à li ta mà kwôro na karigii nijcyiigii taanni, lire nyε na ntègε pyi mε. Pil'à Kile bèεnmpe ta, ka Kile si jwɔ pi na, ka Kile Munaani si pi tègε, ka pi i li cè na Kile jwump'à jwɔ, maa dijnyεni nimpani fânhe kà ta, maa núr'a fworro Kile kuni i. Pire saha sì n-jà pi toronkanni kêεnne mε. Li na nyε mu à jwo pi na Kile Jyanj kwòre cige na sahanjki, maa sùpyire sannte pyi ti i u cyere.

⁷ Nyε zânhe ká a ma sèl'e jîjke nkemu na, ka ku yafaayi si jwɔ ku faafoon'á ke, lire maha li cyêe na Kile à jwó lwó kuru jîjke na.

⁸ Nka k'aha a ηgure ná nyèpege kanni yige, kajwɔɔ nyε na mpyi ku na mε. Li nyε na mɔni mε, Kile maha kuru cyage lánja, pi a sì ku súugo.

⁹ Wuu na mpe puni yu, nka wuu ntàannamacinmpyiibii, wuu à li cè yii na nyε kuni nijcenni i, ndemu i Kile sí yii shwɔ ke.

¹⁰ Kile nyε kacennεcembraawa mε. Yii à ndemu pyi maa yii tàange cyêe u na u wuubii ntègεni cye kurugo mà lwó tajjaa na mà pa nɔ nijjaa na ke, u sì funnɔ wwɔ lire na mε.

¹¹ Nka wuu la nyε yii shin maha shin u uye waha u u jà a nɔ tεgεni na, nde na u à u sònɔre taha ke, bà u si mpyi si lire ta mε.

¹² Wuu la nyε yii pyi sàafee mε. Yaayi jwɔmεeni Kile à lwó ke, mpïi pi sí yire ta pi dánianj ná piye zhiilinj kurugo ke, yii a pire pyimpe taanni.

¹³ Kile à jwɔmεeni lwó Ibirayima á tɛni ndemu i ke, u à kâa uye na, nahha na ye u nyε a yaaga ta

ηkemu k'à fànha tò uye na mε.

14 U à Ibirayima pyi: «Nàkaanna baa, mii sí jwó lwó mu na, si mu tùluge pêe sèl'e*.»

15 Nyε ka Ibirayima si Kile nyii cyán. Lire pyiηkanni na, yaage ηkemu ηwómεε Kile mpyi a lwó u á ke, u à kuru ta.

16 Sùpyire ká a ηko si ηkáa, yaage k'à fànha tò ti na ke, kuru na ti maha ηkáa si li cyêe na ηje tir'à jwo ke, yire na ηyε sèe, nàkaante puni maha ηkwò.

17 Yaayi ηwómεεni Kile à lwó ke, mpìi pi à yaa pi yire ta ke, Kile la mpyi si li cyêe pire na na uru ká ηwómεεni ndemu lwó ke, lire ηyε na fyìinni mε. Lire kurugo u à kâa.

18 U à ηwómεεni lwó wuu á, maa ηkáa. Cyire kapyaaγii shuunnini sî n-kêenηε mε, ηaha na yε Kile ηyε na fini mε. Lire e ke wuu pi à u pyi wuu taηwòhage ke, wuu wuye waha, ηaha na yε ηwómεεni u à lwó wuu á ke, wuu à téen ná l'e, u sí li yige li kuni i.

19 Tire sòηηore tatahage ku ηyε wuu á ke, kuru na ηyε mu à jwo tòonmεεγε, ηkemu k'à wuu yal'a pwò Kile na ke. Kuru tòonmεεγε maha bage táataa vâanηke† jyille ná wuu e maha ηkàre Kile tatεenge e.

20 Wani Yesu à fyânha a jyè wuu yyaha na wuu ntègeni kurugo. U à pyi Melikisedeki fiige sáragawwujηufembwòhe fo tèekwombaa.

* **6:14** Zhenezi 22.17 † **6:19** bage táataa vâanηke»: sùpyire mpyi maha Kile père vâanηa bage e. Pi mpyi maha vâanηa pyi maha ntèg'a bage sèe cyage láha ku sèesee cyage na. Kuni mpyi a kan sáragawwuubii ηùηufembwòhe kann'á ku jyè bage sèesee cyage e, tòoge niηkin yyeeni i.

7

Melikisedeki à fànha tò Ibirayima na

¹ Uru Melikisedeki mpyi Salemu kànhe saanji, maa mpyi sáragawwu Kilenji nìnyi wun'á. Nye Ibirayima à kàshige kwòn saanbii na maa já pi na, maa nùru na ma tènì ndemu i ke, Melikisedeki à fwor'a sà u jùṅṅ bê, maa jwó le u á.

² Yaayi Ibirayima à ta kàshige e ke, u à yire puni yáhañi kan Melikisedeki á. Nye Melikisedeki mege jwòhe ku nye: «ntiñi saanji». Mà bâra lire na, Salemu saanji u nye u wi, puru jwòhe ku nye: «yyeñiñke saanji».

³ U tunji mege nye a yyere me, u nunji mege nye a yyere me, u tayirige mú nye a jwo me, Kile Jwumpe Semeni wà tufiige nye a sii na u siñkanni, lire nye me na u kwùñkanni kyaa yu me. U na nye mu à jwo Kile Jyani, naha na ye u sí n-kwôro sáragawwu tèrigii puni i.

⁴ Yii nye a li nya na Melikisedeki tayyéreg'à pèe mà? Puru funñke e, wuu tulyege Ibirayima à kàshige kwòn mà yaayi njemu ta ke, u à yire puni yáhañi kan u á.

⁵ Levi tùluge shiinbii pi nye sáragawwuubii ke, MusaSaliyani mpyi a fànhe cyán pi na pi à pi cìmpyiibii Izirayeli shiinbii cyeyaayi yáhañi shuu, ali mà li ta pi ná pire puni na nye Ibirayima tùluge shiin.

⁶ Melikisedeki mpyi Levi tùluge shin me, ñka uru u à Ibirayima cyeyaayi yáhañi ta. Mà bâra lire na, uru u à jwó le Ibirayima á, mà li ta Ibirayima á Kile mpyi a jwòmyahigii lwó.

⁷ Nàkaana baa, jwóni lefoon'à fànha tò u tafoonj na.

⁸ Sáragawwuubii pi maha yáhanj shuu sùpyir'á ke, píre na nyε sùpyii mpiimu pi sí n-kwû canŋka ke. Melikisedeki mú mpyi na yáhanj shuu, ŋka uru sí n-kwôro nyii na bà y'à séme Kile Jwumpe Semenji i me.

⁹ Levi tùluge shiinbil'á yáhanj maha ŋkaan ke, wuu bá sí n-jà n-jwo na píre mú à yáhanj wwû, nahha na ye pi tulyεge Ibirayima à u wwû mà kan Melikisedeki á.

¹⁰ Tèni i Melikisedeki à Ibirayima nùŋɔ bê maa yáhanj ta ke, Levi mpyi na sàha si me, ŋka u mpyi u tulyεge Ibirayima sishange e, lire e ke u mú à wwû yáhanj i.

¹¹ Ma tàanna ná Izirayeli shiinbii Saliyanj i, Levi tùluge shiinbii kanni pi mpyi a yaa pi jà a pyi sáragawwu. Kampyi pi sáragawwuuni mpyi na sí n-jà Kile nyii wuuni pyi li fúnŋɔ, nùŋɔ sàha mpyi na si n-pyi sáragawwuŋi waberε u pa mà ta u nyε a pyi Aron fiige me, fo Melikisedeki fiige.

¹² Nyε sáragawwuuni ká fáa, fànha ki Saliyanj mú u fáa.

¹³ Ná wuu Kafoonj i, mpe jwump'à yyaha tíi ke, ur'à fworò tùluge ŋkemu i ke, píre wà nyε a sáragawwubaaranj pyi mà nya sárayi tawwuge e me.

¹⁴ Sùpyire pun'à cè na wuu Kafoonj à fworò Zhuda tùluge e, ŋka Kile tùnntunŋi Musa à jwo sáragawwuubii kyaa na ke, u jwɔge nyε a nɔ Zhuda tùluge na me.

Yesu nyε Melikisedeki fiige

15 Wuu Kafoonji à pyi sáragawwu bà Melikisedeki mpyi mε, lire l'à li fíniñ'a cyêe na u ná Levi tùluge nyε piye kur'e mε.

16 Tùlugo kariii cye kurugo bà u à pyi sáragawwu mε, shìnji niñkwombaanji fànhe ku nyε u e ke, kuru cye kurugo u à pyi u wi.

17 Y'à jwo Kile Jwumpe Semenji i na:
«Mu à pyi tèrigii puni sáragawwu Melikisedeki fi-ige*.»

18 Lire pyinƙanni na, Saliyanji niñjyen'á yîrige, ñaha na ye fànha nyε a mpyi u e mε, kañwɔɔ mú nyε a mpyi u na mε.

19 Musa Saliyanji nyε a kyaa yaa ndemu l'à fûnñɔ mε, ñka numε sòññɔɔ tatahaga sèe wog'à kan wuu á. Kuru cye kurugo, wuu à tabaraga ta Kile na.

20 Mà bâra lire na, Kile à kâa Yesu á, pi sanmpii s'à pyi sáragawwu mà ta Kile nyε a kâa pir'á mε.

21 Yesu wi ke, ur'à le sáragawwubaaranji i tènì ndemu i ke, Kile à kâa u á na:

«Mii Kafoonji Kile à kâa,
mii sî na ntilwɔhe niñcyange lwó sahanƙi mε:
“mu na nyε sáragawwu fo tèekwombaa†.”»

22 Lire kurugo tunmbyaare Kile à le ná wuu e numε ke, tir'à fànha tò niñjyεere na. Yesu cye kurugo, wuu à tèn ná lire e.

23 Nyε kani là saha na nyε, ndemu l'à u ná pi wwû piye e ke. Sáragawwuubii niñyahamil'à tòro mà li ñùñke pyi, pi mpyi na ñkwûu.

24 Ñka Yesu wi ke, uru na nyε nyii na fo tèekwombaa, sùpya saha sî n-pyi sáragawwu u cyaga mε.

* 7:17 Zaburu 110.4 † 7:21 Zaburu 110.4

25 Lire l'à li ta, mpiimu pi à bâra Kile na u cye kurugo ke, u sí n-jà pire shwɔ numε fo tèekwombaa, jahana na ye u na nye nyii na tèrigii puni i, maa Kile jáare pir'á.

26 Sáragawwunufembwəhe kurugo wuu mpyi ke, kuru ku nye Yesu. U à finine, ncèεge cyaga ná nwɔhɔmɔ cyaga nye u na mε. Kile à u láha kapimpyiibii na, maa u dùrugo fo nìnyinji tεgeni na.

27 Yesu nye sáragawwuubii nùnfembwoyi sanjyi fi-ige mε, u kuro nye canja maha canja sáragawwuuni i uye kapegigii yàfañi kurugo si nta sùpyire sannte wogigii yàfañi sárayi wwû mε. U à uye pyi sáraga tɔɔgɔ ninjin tèrigii puni mεε na.

28 Yii li cè, Musa Saliyañi mpyi a mpiimu tìne mà pyi sáragawwuubii nùnfembwoyo ke, pire mpyi a fúnne mε. Nka Musa Saliyañi kántugo, Kile à káa maa jwumpe mpemu jwo ke, pur'à pyi kajunɔ mà u Jyañi tìne mà pyi sáragawwunufembwəhɔ, uru u à fúnne tèrigii puni i.

8

Yesu, wuu sáragawwunufembwəhe

1 Nye wuu jwumpe nùmbwəhe ku nye: sáragawwunufembwəhɔ na nye wuu á bà wuu à yi jwo mε. U à sà ntèen nìnyinji i fàhe cyage e, Kile Sini Punifoo kàniñe cyεge na.

2 Sèe cyage e u nye na báarañi pyi ke, kuru ku nye Kile vàanñke bage sèe woge, sùpya cye kurugo bà k'à faanra mε, Kile yabilinji cyεge k'à ku faanra.

3 Sáragawwuubii nùnfembwoyi pun'à tìne, yi raa ñkanñi pyi Kile á s'a sárayi pyi y'a nɔni Kile na. Lire

pyiŋkanni na, wuu sáragawwunufembwøhe mú à yaa k'a yaaga kaan Kile á.

⁴ Kàmpyi u mpyi ñiŋke na, u bá mpyi na sì n-pyi sáragawwu mε, ñaha kurugo ye sáragawwuubii òli na ñye ñaha mpiimu pi ñye na yakanyi kaan mà tàanna ná MusaSaliyaŋi i ke.

⁵ Pire sáragawwuubii na báare cyage ŋkemu i ke, kuru na ñye mu à jwo ñiŋyiŋi woge ñaŋjaŋi. Tèni i Musa mpyi a bégele s'a Kile vaaŋŋke bage yyéeni ke, Kile à yi jwo u á: «Lóg'a ñwø, yaayi mii à cyêe mu na ñaŋke ñuŋ'i ke, maye waha ma a yire ñcamii yaa*.»

⁶ Ñye numε, Yesu Kirisita u ñye wuu sáragawwunufembwøhe ke, báaraŋi Kile à kan ur'á ke, ur'à fàŋha tò pire wuŋi na, ñaha na ye tunmbyaare u à le wuu ná Kile shwøhø'l'e ke, tir'à fàŋha tò ñiŋjyεere na. Yaayi ñwømyahigii Kile à lwó numε ke, yire mú à fàŋha tò tècyiini wuyi na.

⁷ Kàmpyi tunmbyaare ñiŋcyiire† mpyi na sí n-jà Kile ñyii wuuni fùnŋø, ñùŋø sàha mpyi na sí n-pyi, mà shønworø tèg'a ti fáa mε.

⁸ Ñka Kile à u shiinbii cêεεε maa jwo:

«Mii Kafoonji Kile à jwo,
“Canŋa na ma, mii sí n-pa tunmbyara ñivønno le ná Izirayeli shiinbii ná Zhuda shiinbil'e.

⁹ Canŋke mii à pi tulyeyi cû pi cyeyi na, mà fworo Misira kini i ke,
tunmbyaare mii à le ná pi e ke, ti sì n-pyi tire fiige mε,
ñaha na ye pi à tire kèεεε.

* **8:5** Ekizodi 25.40 † **8:7** Tunmbyaare t'à le Sinayi ñaŋke ñuŋ'i ke, tire kyaa li ñye na yu ñaha (Ekizodi 24.3-8).

Lire na, mii à pi yaha wani.”

Mii Kafoonji Kile à jwo amuni.

¹⁰ “Nyε cyire canmpyaagil' à tòro ke,
tunmbyaare mii sí n-le ná Izirayeli shiinbil'e ke,
tíre ti nte:

Mii sí na Saliyanji le pi yákilibil'e,
si u jwumpe séme pi zòompíi na.

Mii sí n-pyi pi Kilenji,
pi sí n-pyi mii shiinbii.

¹¹ Wà saha sì u shinjεε, lire jye me u cìmpworó pyi
‘Maye waha ma a Kafoonji cè’ me,
jaha na ye pi puni sí mii cè,
shinbwo bâra shinbilere na.

¹² Mii sí toro taha pi ntiimbaanji na,
mii sí pi kapegigii yàfa pi na‡.”»

¹³ Kile à tunmbyara nivǝnnǝ kyaa jwo, puru
funjke e, nijjyεere kakwoo saha jye me, fànha
saha jye t'e me, jcyère ti sí n-pînni.

9

Tunmbyaare nijjyεere

¹ Tunmbyaare nijjyεere tēni i, pyiŋkannigii cyi
mpyi wani, jcyiimu jwǝ kurugo sáragawwuubii
mpyi maha yaa pi tòro, pi i nta a sárayi wwû ke.
Baga mú mpyi wani jñjke na, ñkemu i pi mpyi
maha yi wwû ke.

² Vǝanña бага ku mpyi ku ki, maa ku táa mà pyi
bapyaá shuunni. Babilini nijcyiini i bēnmbwǝhe
fùkinanji ná tàbalanji jny'i pi mpyi maha sárage
bwúurunji yaha ke, yire yi mpyi wani. Lire babilini
mege mpyi «bage sèecyage». ³ Vǝanña mpyi lire

‡ 8:12 Zheremi 31.31-34

babelini ná funṅɔ wuuni shwəhəl'e. Funṅɔ babelini mɛge mpyi «bage sèesee cyage».

⁴ Kuru cyage e, sárayi tasogoge sɛɛnɲi woge mpyi, pi mpyi maha wusunani súuge ku ɲuŋ'i. Tunmbyaare mbwùuni mú mpyi wani. Sɛɛnɲi mpyi a tɛg'a lire mbwùuni puni wəɔgɔ. Sɛɛn cwoo mpyi li funṅke e. Njyìŋi mɛge ku ɲye mani ke, uru wà mpyi lire sɛɛnɲi cwooni i. Arɔn kàbiini* li mpyi a wyɛɛre yige ke, ná kafaatente na Kile mpyi a u tunmbyaare jwumpe séme ke, yire mú mpyi mbwùuni i.

⁵ Sheribɛɛnbii mpyi mbwùuni ɲuŋ'i, pire mpyi maha li cyêre na Kile yabiliŋi ɲye naha. Pire mpyi a fukanyi pili mbwùuni ɲwətonke ɲuŋ'i†. Nka mii si n-jà cyire karigii puni jwo nɔ cyi tɛgeni na numɛ mɛ.

⁶ Nye vaaŋke bage ná ku funṅɔ yaayi mpyi a bégele lire bègeleŋkanni na. Sáragawwuubii mpyi maha jyè kuru bage babelini niŋcyiini i canṅa maha canṅa na pi báaraŋi pyi.

⁷ Sáragawwuubii ɲùŋufembwəhe kanni ku mpyi maha jyè babelini shɔnwuuni i tɔɔgɔ niŋkin yyeeni i. Kuru cyage e u mpyi maha ma ná yatɔɔre sishange e na ŋkaan Kile á, u yabiliŋi ná sùpyire sannte ŋgurugonɲi kurugo.

⁸ Cyire karigii cye kurugo, Kile Munaani à li cyêe wuu na na kuni niŋjyeeni tɛni i, sùpyire mpyi na si n-jà n-jyè bage sèesee cyage e mɛ.

* **9:4** Arɔn kàbiin'à poroyo yige, maa yasɛɛre pyi, lir'à li cyêe na Kafoonɲi funṅk'à táan ná Musa ná Arɔn e (Nɔmburu 17.1-11). † **9:5** Yatɔɔre pi mpyi maha bɔ sùpyire kapegigii yàfaŋi kurugo ke, kuru ɲwətonke ɲuŋ'i tire sishange mpyi maha wu.

9 Lire maha wuu tège wuu à karii yyaha cè ninjaa, maa li cyêe wuu na na sùpyanji u nyε na Kile pére maa yaaya kaan u á, lire nyε mε na yatɔɔre bùu u á ke, lire si n-jà urufoo zòñi fíniñε Kile á mε.

10 Kuni ninjyeeni karigii cyi mpyi sárayi yalyire ná yabyεεre ná wiliñkannigii cyi, si cyeere tufeempe ta. Cyire kurigii jaarani fànhe mpyi a cyán sùpyire na fo mà sà yaa ná tènì i Kile à cyi fáa ná pyiñkanni nivɔnni i ke.

Yesu Kirisita sìshange

11 Nyε numε, Kirisita à pa. Uru u nyε sáragawwujunufembwòhe, uru u à pa yaayi ninçenji kan wuu á. Kile v àanñke bage tayyérege k'à fànha tò ninjyεge na, ku karigii s'a fúnñε ke, kur'e Kirisita à jyè. Sùpya bà u à kuru bage yaa mε, ku mú nyε nge ðinyenji i mε.

12 Kirisita à jyè bage sèesee cyage e ke, ná sikapere sìshan, lire nyε mε nupeelyevɔnnɔ sìshan e bà u à jyè mε. Nka u à jyè tɔɔgɔ ninjin fo tèekwombaa maa u yabiliñi sìshange kan maa wuu nùñɔ wwû wuu kapegigi'l'e. Tire nùñgwuure na nyε tèekwombaa woro.

13 Sùpyiibii pi mpyi pi nyε a fíniñε mà tàanna ná kuni ninjyeeni i mε, pi mpyi maha sikaperigii ná nupyahigii bùu, maa cyire sìshange wuuni pire na. Pi mpyi maha nùpya bò maa u sùugo, maa tire cwɔnre kuu na wuni pire sùpyiibii na. Lire mpyi maha pire cyeere pyi t'à fíniñε Kile á.

14 Yatɔɔre sìshange mpyi na lire pyi, Kirisita woge s'à pwórɔ kuru na. Kile Munaani li sí n-kwôro fo tèekwombaa ke, lire l'à u yyaha cû, ka u u uye kan sáraga cwò cyaga baa wogo Kile á. Karigii cyi maha

kwùñi nò wuu na ke, u sìshange sí n-jà wuu zòmpii fíniñe cyire e. Lire ká mpyi, wuu sí n-jà n-file Kile nyii wuñi na, s'a báara u á.

¹⁵ Ná Kirisita s'à lire pyi, lire kurugo u à pyi tunmbyaare nivónnte sùsuruleñi Kile ná sùpyire shwòhòl'e. Sùpyire mpyi a kapegigii ñcyiimu pyi tunmbyaare ñnjyere tène i ke, Kirisita à kwù si ti ñùñò wwù cyire e, bà li si mpyi Kile à mpiimu yyere maa yaayi ññkwombaayi ñwòmèeni lwó pi á ke, pi i yire ta mε.

¹⁶ Yii li cè, mu aha tunmbyaare ñya t'à le, yaaga ku maha bò maha mpyi sáraga.

¹⁷ Ná kuru ñye a bò mε, mà ku yaha ñyii na, tunmbyaare maha fworò mε.

¹⁸ Lire kurugo Kile ñye a tunmbyaare ññcyiire le ná sùpyire e sìshan baa mε‡.

¹⁹ Ñye ka Musa si Kile Saliyañi kapyaaagii jwo sùpyir'á, lire kàntugo maa nunaare ná sikaperigii sìshange shwò, maa lwòhe wùrugo k'e, maa izope cige wyere tà ná mpà shire le a wu k'e, mà ñaraga ñaraga Kile Saliyañi Semèñi ná sùpyire puni na,

²⁰ maa jwo: «Tunmbyaare Kile à le ná yii e ke, ñke sìshange k'à tire tígile§.»

²¹ Lire pyiñkanni na mú, ka Musa si sìshange kà ñaraga Kile v àanñke bage ná Kile pèpepe yaayi puni na.

‡ **9:18** Pii maha jwo: « 16Wuu kòoge kani kàanmucya. Mu aha lógo na ma kòoge táa, sùpyañi u à kwù sèeñi na ke, uru kòoge ku maha ntáa. 17Sùpya ká u kòoge táanñkanni jwo, ná u ñye a kwù mε, wà ñye na ku táali mε. 18Amuni, yi mú ñye Kile tunmbyaare kàmpañke na. Tène i Kile à tunmbyaare ññcyiire le ke, u à jwo pi á na pi yatòre tà bò, sùpyiibii puni si ti sìshange ñya, si ñcè na t'à kwù.» § **9:20** Ekizodi 24.8

²² Mà tàanna ná Musa Saliyaŋi i, sìshange mpyi maha karii niŋyahagii fíniŋε. Ná sìshanga ɲyε a wu mε, sùpyire kapegigii sì yáfa ti na mε.

²³ Wuu à li ɲya na yatɔ̀re sìshange ku mpyi maha ntèg'a kuni niŋjyeeni yaayi fíniŋε, yire sí na ɲyε niŋyiŋi sèeyaayi nàŋja kanna. Lire e ke sárage sìshange tayyérege k'à pèe yire woge na ke, kuru kyaa li ɲyε Kile na yaayi sèe wuyi v̀iniŋi kurugo.

²⁴ Sùpyir'à Kile bage ɲkemu faanra ke, kur'e bà Kirisita à jyè mε. Sùpyir'à ɲkemu faanra ke, kuru na ɲyε Kile bage niŋyi woge malwɔ̀ɔ kanna. Niŋyiŋi yabiliŋi i Kirisita à jyè maa Kile ɲáare wuu kurugo.

²⁵ Kuni niŋjyeeni i, sárage wuwubii ɲ̀ɲufembwɔ̀he mpyi maha jyè Kile bage sèesee cyage e ná yatɔ̀re sìshange e yyee maha yyee, ɲka Kirisita ɲyε a jyè niŋyiŋi i maa uye kan sárage tooyo niŋyahay'e mε.

²⁶ Ná lire bà mε, mà lwó diŋyεŋ'à dá ke, mà pa nɔ̀ niŋjaa na, numε mpyi na sí u ta u à kyaala tooyo niŋyahay'e mà kwɔ̀. ɲka numε t̀eni takwɔ̀re e, u à pa maa uye pyi sárage tɔ̀gɔ̀ niŋkin t̀erigii puni mεε na, maa kapegigii tugure láha wuu na.

²⁷ Yii à li cè na sùpyaŋi maha ɲkwú tɔ̀gɔ̀ niŋkin, lire kàntugo Kile maha u yíbe u kapyiŋkii na.

²⁸ Lire pyiŋkanni na mú, Kirisita à pyi sárage tɔ̀gɔ̀ niŋkin kanna, bà u si mpyi si shiŋyahara kapegigii tugure lwó mε. Mpii pi ɲyε na u sigili ke, u sí n-pa uye cyèe pire na tozhɔ̀nwogo pi zhwoŋi kurugo, ɲka kapegigii yáfaŋi kurugo bà mε.

10

Yesu à uye pyi sárage

¹ MusaSaliyaŋi mpyi yaayi niŋceŋŋyi nimpayi nàŋjaŋi kannu, u mpyi a fûŋŋɔ mɛ. U mpyi a jwo na sàrayi ninuyi y'à wwû yye maha yye. Lire e sùpyiibii pi ŋye na bàrali Kile na ke, u si n-jà pire fíniŋe n-fûŋŋɔ mɛ.

² Kàmpyi u mpyi na sí n-jà lire pyi, pi mpyi na sí n-kwôro s'a yi wwû mɛ. Naha na ye kàmpyi vîniŋi kurugo yi maha wwû, mpíi pi maha yi wwû ke, li mpyi na sí n-pyi mu à jwo píŋ'á fíniŋ'a kwò, pi sàha mpyi na sí piye ŋya kapimpyii mɛ.

³ Ŋka lire bà li mpyi li li mɛ. Yye maha yye, sàrayi mpyi maha wwû si sùpyire funŋɔ cwo ti kapegigii na.

⁴ Naha na ye nupyahigii ná sikapeŋigii sìshange sì n-sii n-jà sùpya kapegii yàfa u na mɛ.

⁵ Lire kurugo tènì i Kirisita mpyi na ma diŋyeŋi i ke, u à jwo Kile á:

«Mu à jwo na mu ŋye na ŋcaa yatɔre sàrayi na mɛ, mu ŋye a ŋee sùpya si yaaga kan mu á mɛ, ŋka mu à cyere yaa mii na.

⁶ Yatɔre ti ŋye na súuge sàrayi tasogoge e, lire ŋye mɛ sàrayi sanŋyi yi ŋye na ŋkaan mu á kapegigii yàfaŋi kurugo ke, kuru kà ŋye a mu funŋke ŋíŋe mɛ.

⁷ Lire kurugo mii à jwo

“Kile, mii u ŋge,

mii à pa si mpa mu ŋyii wuuni pyi,

bà y'à séme mii kyaa na Kile Jwumpe Semɛŋi i mɛ*.”»

⁸ Bà wuu à li ŋya mɛ, Kirisita à fyâha a jwo Kile á: «Mu à jwo na sàrayi ná yakanyi ná sàrayi nizogoyi

* **10:7** Zaburu 40.6-8

ná kapegigii yàfanji sárayi nyε a táan mu á mε, na yire na bà mu nyε na ncáa mε.» U à yire puni jwo mà li ta MusaSaliyanji à jwo na yire puni y'a mpyi.

⁹ Nyε ka Kirisita si núr'a jwo: «Kile, mii u nge, mii à pa si mpa mu nyii wuuni pyi.» Puru jwump'à li cyêe na sáraga nivonj' à tèg'a sárayi ninjyeyi fáa.

¹⁰ Yesu Kirisita à Kile nyii wuuni pyi. U yabilinj' à uye kan mà pyi sáraga tɔɔgɔ ninjin tɛrigii puni mεε na, lire pyinƙanni na wuu kapegigil' à jyé a láha wuu na.

¹¹ Kuni ninjyeeni tɛni i, canja maha canja, sáragawwuubii mpyi maha sárayi ninuyi wwû Kile á, nka yire sárayi mpyi na sì n-sii n-jà wà kapegigii yàfa u na mε.

¹² Nka Kirisita wi ke, ur'à uye kan mà pyi sáraga tɔɔgɔ ninjin, kuru sárage na nyε tɛrigii puni wogo. U à lire pyi kapegigii yàfanji kurugo, lire kàntugo maa nƙàr'a sà ntɛn Kile kàniƙe cyεge na.

¹³ Tɛni i Kile sí n-pa u zàmpeɛnbii pyi u tooyi tatahage ke, u à tɛn wani kuru cyage e na lire sigili.

¹⁴ Yii li cè, kuru sárage ninƙinji cye kurugo, Kile à mpiimu fíninƙe ke, u à pire pyi ncèεge cyaga baa fo tèekwombaa.

¹⁵ Kile Munaani mú à yire fíninƙ'a jwo wuu á. L'à jwo na:

¹⁶ «Kafoonji Kile à jwo “Tunmbyaare mii sí n-le ná pi e canyi nimpayi i ke, tire ti nyε:

‘Mii sí na Saliyanji le pi zòompil'e, si u jwumpe séme pi yákilibii na†.’ »

¹⁷ Maa núr'a jwo:

† 10:16 Zheremi 31.33

«Mii saha sì na yákiliŋi yaha pi kapegigii ná pi ntiimbaanji karigii na mε‡.»

18 Nyε kapegigil'à yàfa cyage ηkemu i mà kwò ke, ònò saha na nyε mà sàraga wwû cyi kurugo la?

Wuu yákilitεnrε wuubii pi file Kile na

19 Lire pyiŋkanni na, mii cìmpyiibii, Yesu sìshange cyε kurugo, wuu sí n-jà n-jyè Kile bage sèesee cyage e fyagara baa.

20 Bage táataa vâanŋke ku mpyi wuu yyaha na ke, bà kur'à cwòn mε, amuni pi à Yesu cyeere pyi, ka lire si kuro nivònnò múgo wuu á ndemu li sí wuu nò Kile na, si shìŋi sèe wuŋi kan wuu á ke.

21 Uru u nyε wuu sàragawwuŋuŋufembwòhe maa mpyi Kile bage ònò na.

22 Numε, wuu zòmpil'à jyé a yige kaŋwòhòyi puni i njemu yi nyε na wuu cêεge ke, wuu cyeere s'à jyé ná lùcennŋke e. Lire e wuu àha núru raa fyáge mε, wuu sàa dá Kile na, wuu u file u na ná funŋò niŋkin i.

23 Wuu a yi yu òwòfyinge na, na wuu à wuu sòŋòre taha Kile òwòmεeni na. Wuu àha wuu funŋyi cεenne mε, òaha na yε u aha ndemu jwo ke, u maha lire pyi.

24 Wuu yaha wuye na wuu raa màban leni wuye e, bà wuu si mpyi s'a sì yyaha na tàange ná kacεnmpyiini i mε.

25 Wuu àha wuye mbìnniŋi òwò yaha bà pìl'à li pyi mε, ηka wuu a màban leni wuye e, òaha na yε yii à li òya na Kafoonji tèepan'à byanhara.

‡ 10:17 Zheremi 31.34

²⁶ Wuu aha sèenji kuni cè maa ᵐcwó maa ᵐkwôro na kapegigii pyi, sáraga saha ᵐye ᵐkemu ku sí cyire yàfa wuu na mε.

²⁷ Shinji u ᵐye na lire pyi ke, ur'à yaa u a fyáge Kile yibige ná nabwóhe yyaha na. Mpii pi à cyé Kile na ke, kuru ku sí pire súgo.

²⁸ Wà n'a mpyi a MusaSaliyanji kafuun pyi shiin shuunni taanre ᵐyii na, ka pire si yi jwo, pi mpyi maha urufoo bò ᵐjaara baa.

²⁹ Numε, shinji u ᵐye na Kile Jyanji fare ke, Kile ᵐye a yaa u kyaa pyi uru na ndemu l'à fànha tò mbòᵐji na mà? Sèenji na, sìshange k'à tèg'a tunm-byaare le maa urufoo kapegigii yàfa ke, u ᵐye a pèenε taha kuru na mε. Kile Munaani li maha wuu pyi wuu à Kile ticεnmpe cè ke, u bá à lire cyahala.

³⁰ ᵐye Kile yabilin' à jwo: «Mii u sí na ᵐkoonji wwû. Mii u sí katupwóhoyi pyifeebii sâra§.» Yi mú à séme na: «Kafoonji Kile sí u wuubii yíbe pi kapyiinᵐkii na*.» ᵐye wuu à li cè na nde u à jwo ke, u sí lire yige li kuni i.

³¹ Fyagara kyaa li ᵐye li li wà u cwo Kile ᵐyii wunji cyeyi i.

³² Nde l'à pyi yii na tanjaanji i ke, yii funᵐo cwo lire na. Yii à Kile bèenmpe ta tèni ndemu i ke, yyefug'à yii kànha sèl'e cyire canmpyaagil'e, ᵐka lire ᵐye a yii yatanᵐyi bò mε.

³³ Tèrigii cyil'e, pi mpyi maha yii cyere, maa yii kyérege sùpyire ᵐyii na. Tèrigii cyil'e, mpii pi mpyi maha ᵐkyérege yii fiige ke, yii mpyi maha pire tère.

³⁴ Mpii pi mpyi a le kàsunji i ke, yii à pire tègε pire

§ 10:30 Duterenõmu 32.35 * 10:30 Duterenõmu 32.36; Zaburu 135.14

yyefugo karigil'e. Pi à yii cyeyaayi cyán a shwə yii na, ka yii i li kwú yiye e ná funntange e, naha na ye yii à li cè na yaage ku nyε yii á ke, kur'à fànha tò yire puni na, ku mú nyε na nk̀wùu mε.

³⁵ Lire e ke yii àha yii dáníyaŋi láha Kile na mε, lire sí yii pyi yii t̀̀on nimbwo ta.

³⁶ Yii yiye waha numε, yii raa sì yyaha na Kile nyii wuuni mpyiŋi i, lire ká mpyi, yaage nwɔmεeni u à lwó ke, yii sí kuru ta.

³⁷ Y'à séme Kile Jwumpe Semεŋi i na:
«Ncyèrε, ŋgemu u à yaa u pa ke, uru sí n-pa,
u sì mɔ mε.»

³⁸ Kile à jwo:

«Shinŋi u à tí ke, dáníyaŋi cye kurugo uru maha mpyi nyii na.
Nka wà ha kántugo wà mii á, mii funŋke sì n-táan ná urufol'e mε†.»

³⁹ Mii à t̀̀en ná l'e, mpii pi maha ntêr'a núru maa nkàre tapinnage e ke, wuu nyε pire e mε. Nùmpaŋa tafēbii pi à dá Kile na ke, pire e wuu nyε.

11

Mpii pi à fyànha a dá Kile na ke, wuu pire k̀̀anmucya

¹ Naha ku nyε dáníyaŋi ye? Mà ma s̀̀nŋɔre taha yaaga na maa nt̀̀en ná l'e mu sí ku ta, lire nyε mε yaage ku nyε mu nyε na ku naa mε, maa dá ku na mu à jwo mu nyii na nyε ku na ke, lire li nyε dáníyaŋi.

² Wuu tulyeyi dáníyaŋi kurugo, Kile à jεε pi na.

† 10:38 Abakuki 2.3,4

³ Dániyani cye kurugo, wuu à li cè na Kile à nìnyinì ná nìṅke dá u jwumpe cye kurugo. Puru funṅke e, yaaga maha yaaga wuu nyε na naa ke, Kile à ku dá ná yanyambaage e.

⁴ Abeli à dá Kile na, lire kurugo sárage u à wwû Kile á ke, kur'à pwórɔ Kanji woge na. U dáníyani kurugo, Kile à jwo na u à tíi maa nyε u sárayi na. U à kwû, ṅka u dáníyani kani maha wuu kâlili ali nijnjaa.

⁵ Enɔki à dá Kile na, lire kurugo Kile à u lwó a kàre nìnyinì na mà ta u nyε a kwû mε. Wà saha nyε a u nya mε, naha na ye Kile à u lwó. Kile à jwo na ur'à nyε u na, mà jwo u u lwó ke.

⁶ Nyε Kile sì n-jà nyε sùpya na ná urufoo nyε a dá u na mε. Naha na ye ṅgemu la ká mpyi si file Kile na ke, fo urufoo u dá li na na Kile na nyε wani, na mpii pi nyε na u caa ke, na u sí pire sâra.

⁷ Nuhu à dá Kile na, lire kurugo u mpyi na Kile yeɛyi núru mà yyaha tíi ná karigii nimpankil'e ncyiimu cyi nyε cyi sàha ṅkwɔ na naa mε. U à Kile jwumpe cû ná sèl'e, maa bakwɔge yaa ṅkemu i u ná u pyεngε shiinbil'à shwɔ ke, ka lire si sùpyire sannte ntiimbaanji cyêe. U à dá Kile na, lire e Kile à jwo na u à tíi.

⁸ Ibirayima à dá Kile na, lire kurugo, Kile à u yyere ke, u à Kile ṅwɔmεeni cû. Kìni Kile mpyi a bégele u mεε na ke, u à fworu u yabilingi wuuni i na ṅkêεge lire e, mà ta u nyε a u tashage cè mε.

⁹ U à dá Kile na, lire kurugo k̀ni ṅwɔmεeni Kile mpyi a lwó u á ke, u à nyen'a kàr'a sà nt̄en lire e nàmpɔnnte na. U mpyi na shwùun v̀an̄nyi bayi

i. Ishaka ná Yakuba mú mpyi na shwùun yire y'e. Nwòmèni ninuuni mú mpyi a lwó pir'á.

¹⁰ Kàhe nintaani l'à cyán a nwò ke, kuru na Ibirayima à u sònṅore taha. Kile yabiliṅi u à kuru kàhe bégele, maa ku faanra.

¹¹ Ali mà li ta Ibirayima mpyi a lyε, Sara sí nyε cijiriṅε, mà Ibirayima yaha u à dá na Kile sí u nwòmèni fúnṅò pire pyítaani kyaa na, u à jà a pùnambile si.

¹² Ali mà u yaha u u sònṅi na uru tèekwuun'à nò a kwò, ṅka supyinyahara à fwordo uru nàṅi niṅkinṅi i mu à jwo wòrigii ná lwòhe nwòge nticèṅi.

¹³ Pire pun'à kwù ná pi dányanṅi i Kile na. Kile mpyi a yaayi njemu nwòmèe lwó ke, pi nyε a yire ta mε, ṅka pi à yi nya laage e, ka lire si mpyi pi á funntanga. Puru funṅke e, pi à jεε na pire na nyε nàmpwuun na jaare na mâre ṅke niṅke na.

¹⁴ L'à ffinṅε na sùpyiibii pi à jεε pur'e ke, na tatεenge kabεε pire nyε na jcaa.

¹⁵ Cyage e pi à yíri ke, kàmpyi kuru kani mpyi a tige pi funṅ'i, pi mpyi na sí pyiṅkanna ta si nùru ṅkàre wani.

¹⁶ Nka sèṅi na, cyaga pi nyε na jcaa ṅkemu k'à nwò ke, kuru na nyε niṅyini i. Lire kurugo Kile maha jεε tire sùpyire t'a uru yiri ti Kilenṅi, jaha na yε u à cyaga bégel'a yaha ti mεε na.

¹⁷⁻¹⁸ Kile mpyi a nwòmèni lwó Ibirayima á na u tùluge sí n-fwordo Ishaka e*, maa nùr'a Ibirayima zò shwò a wíi na u Ishaka pyi sáraga. Ibirayima mpyi a dá Kile na, lire kurugo u nyε a cyé si u jyanṅi niṅkinṅi pyi sáraga mε.

* **11:17-18** Zhèzezi 21.12

19 Li mpyi u funn'i na síni na nyε Kile á mà Ishaka nε a yige kwùni i, lire kurugo Kile à u jyanji núrun'a kan u á. L'à pyi mu à jwo kwùni i u à fworó.

20 Ishaka à dá Kile na, lire kurugo u à jwó le Yakuba ná Ezawu á karigii nimpaanjii kyaa na.

21 Yakuba à dá Kile na, lire kurugo, u tèekwuun'à nɔ ke, u à jwó le Yusufu jyaabii shuunniñi niñkin niñkinj'á, maa ntígile u kábiini na, maa niñkure sín, maa Kile pée.

22 Yusufu à dá Kile na, lire kurugo, u tèekwuun'à nɔ ke, u à jwo u kacyyii kyaa na, na Izirayeli shiinbii ká a sí raa fwore Misira k̀ni i, pi a sí ná uru kacyyii'e.

23 Musa sifeebil'à dá Kile na, lire kurugo, Musa à si ke, ka pi i u ηwɔhɔ yinyε taanre, nahá na yε pi mpyi a li nya na u lem'à ηwɔ. Jwumpe saanji mpyi a jwo na pi a p̀nampyire nizivɔnnte puni bùu ke, pi nyε a fyá puru na mε.

24 Musa à dá Kile na, lire kurugo, u à pa yyaha cwo ke, u nyε a ηεε pi a uru pyi Farɔn pworonji jyanji mε.

25 Mà jwo u uye yaha kapegigii mpyiñi funtange e ke, u à li lwó uye e sí ηkyaala ná Kile shiinbil'e, nahá kurugo yε kuru funntange shiñi nyε na m̀ni mε.

26 Musa mpyi a cè na Misira k̀ni nàfuun'à nyaha, ηka mà ηεε cyáhigii na, bà Kile Niñcwɔnrɔñi sí n-pa ηεε cyi na mε, lire nàfanj'á fànha tò Misira nàfuunji na. U mpyi a u s̀nñɔre taha uru nàfanji na, u sí n-pa uru ηgemu ta ke.

27 Musa à dá Kile na, lire e u à fworó Misira k̀ni i mà ta u nyε a fyá lire k̀ni saanji l̀yirini yyaha na

mε. Kileni u nyε wà nyε na u naa mε, u mpyi a uye waha mu à jwo u nyii na nyε uru na.

28 U à dá Kile na, lire kurugo u à Izirayeli shiinbii pyi pi à bilereŋkwonji kataanni pyi, maa pi pyi pi à mpâbilini sishange naraga naraga pi bayi nwɔyi na, bà li si mpyi mèlekɛni u maha boore pyi ke, uru nintononji kà raa pi pùnampyicyiire bùu mε.

29 Izirayeli shiinbil'à dá Kile na, lire kurugo Suumpe Lwøhe Ninyage à táa, ka pi i jyiile niŋke niŋgage na. Misira shiinbii la mpyi si jyiile tɛni ndemu i ke, ka lwøhe si pi puni lyí.

30 Izirayeli shiinbil'à dá Kile na, lire kurugo pi à Zheriko kàhe mâhana canmpyaa baashuunni i, ka kàhe káanke si ncwo.

31 Fwòrobacwonji Arahabu à dá Kile na, lire e Izirayeli shiinbii pi mpyi a pa kàhe nwøh'a wíi ke, uru ceen'à pire tɛge. Lire kurugo u nyε a bò ná Kile nwømεεcumbaabil'e siŋcyan mε.

32 Nyε mii bá sè n-jà yi puni jwo mε, naha na ye tère naha mii á, mii i jwo a nɔ Zhedeyon ná Baraki ná Samuson ná Zhefitε ná Dawuda ná Samuweli ná Kile túnntunmpii sanmpii kyaa na mε.

33 Pir'à dá Kile na, lire kurugo pi à jà saanbii pìi na, maa fànhe pyi ná ntìŋi i, yaayi nwømεeni Kile mpyi a lwó ke, maa yire ta, maa canriyi yà nwøyo pwɔ.

34 Pi à pìi le nage e, ŋka yaaga nyε a pire ta mε. Pi à jwo na pire sí pìi bò ná kàshikwønŋwønɔni i, ŋka pir'à shwɔ. Fànha mpyi pi e mε, ŋka pi à fànha ta. Síŋi mpyi pi á kàshige cyage e, pi à kìrigii cyìi kàshicyeye kòr'a caala.

35 Cyeebii pìi sùpyii niŋkwul'à jè mà kan pi á.

Pii mpyi wani, kampyi pire mpyi a fwooro Kile kuni i, pi mpyi na sí pi yaha, ñka pi ñye a ñen'a fwooro l'e me. Pi à ñee pi pi kyérege, bà Kile si mpyi si pi ñè ñeñkanna ñiñcenne na me.

³⁶ Pi à pìi fwóhoro maa pi bwòn ná tiripaanni i. Pi à tænnnte yòroyi le pi na mà yaha kàsuni i.

³⁷ Pi à pìi wà a bò ná kafaayi i, maa pìi pahala ná cikyangayi i, maa pìi bò ná kàshikwónnwonni i. Pii mpyi na ñaare na màre ná mpàsee yi ná sikaseeyi i, yire yi mpyi pire v àanndeyi. Yaaga mpyi pi á me. Sùpyiibil'à pi cùñcyere cù maa pi kyérege.

³⁸ Pi mpyi maha ñaare na màre sige ná ñanyi ñun'i, maa shwuun kafawiyi ná wyikuuyi i, mà li ta nte sùpyire ñjin'à pèe ñge diñyeni na.

³⁹ Tire nte sùpyire puni mpyi a dá Kile na, lire e Kile à ñee ti na. Lire ná li wuuni mú i, yaayi ñwómenni Kile mpyi a lwó ke, ti ñye a yire ta me.

⁴⁰ Naha na ye Kile à yaaga ñiñcenne bégele wuu mee na, u la ñye a mpyi pi kuru ta a wuu yaha me.

12

Wuu kyaage kwú wuye e Yesu fiige

¹ Wuu pi ke, pire sùpyiibii puni pi mpyi a dá Kile na ke, pir'à pyi yyecyee ne maa wuu kwúulo, wuu Kile kuni tafere e. Lire kurugo tuguro maha tuguro ti ñye wuu ñun'i maa wuu sige tire tafere na ke, wuu ñùnyi wwú tire puni ñwòh'i, wuu u kapegigii ñwò yaha, cyire cyi maha wuu pyi wuu u búruge. Tafere na Kile à wuu yaha ke, wuu wuye waha wuu u tire fê fèñkanna ñiñcenne na.

² Wuu a Yesu wíi, uru u à wuu pyi wuu à dá Kile na, uru mú u sí wuu pyi wuu u nò tege ni na. U à

ɲεε, ka pi i u kwòr'a bò cige na. U ɲye a kuru silege wí yaaga mε, ɲaha na ye funntange Kile mpyi a bégel'a yaha u mεε na ke, kuru u mpyi na wíi. U à tɛɛn numε saanre e Kile kàniɲε cyεge na.

³ Kapimpyiibil'à ntùɲke taha u na maa u kyérege sèl'e, u à lire kwú uye e pyiɲkanni ndemu na ke, yii funɲɔ cwo lire na, bà li si mpyi yii àha ɲkànha mε, yii yatanɲyi kà ɲkwû mε.

⁴ ɲaha kurugo ye yoge yii ɲye na ɲkwùun kapegigii na ke, yii wà sàha jà a ku kwòn a nɔ u shìɲi tɛgeni na mε.

⁵ Yii pi ɲye Kile pyìbii ke, yeɛge Kile à kan yii á maa màban le yii e ke, yii funɲ'à wwò kuru na la? U à jwo:

«Mii jyaɲi, Kafoonɲi ká mu kíbe,
ma hà lire wí ɲcwo mε.

U aha mu cêεge mú,
lire kà ma yatanɲyi bò mε.

⁶ ɲaha na ye shinɲi u à táan Kile á ke, uru u maha ɲkíbili.

U à ɲgemu cè u pyà ke, uru u maha bwùun*.»

⁷ Yii Kile ɲkìbiɲi kwû yiye e, ɲaha kurugo ye Kile à yii cû mu à jwo u pyi, lire kurugo u maha yii kíbili. Pyàɲi ɲgire u ɲye ná u tunɲi ɲye na u kíbili mà ye?

⁸ Kile maha u pyìbii puni kíbili. U aha mpyi u ɲye a yii kíbe mε, lir'à li cyêe na yii ɲye u pyi sèenɲi na mε, ɲka kàsɔɔgɔ kùɲɔ pyi pi ɲye yii.

⁹ Tii na ɲye wuu na naha ɲiɲke na, pi maha wuu kíbili, ɲka wuu maha pi pêre. Lire e ke wuu Tunɲi nìɲyi wuɲi ká a wuu kíbili, tá wuu ɲye a yaa

* **12:6** Taanliɲkii 3.11,12

wuu ɲɛ lire na sèe sèl'e, bà wuu si mpyi si shìŋi niŋkwombaan̄i ta mɛ?

¹⁰ Wuu tiibii maha wuu kíbili tère nimbilere funŋ'i maha ntàanna ná pi sònŋòŋkanni i. N̄ka Kile ká a wuu kíbili, u maha li pyi, bà wuu si mpyi si mpyi shincɛnmii uru yabilin̄i fiige mɛ.

¹¹ Sèe wi, mu aha a si sùpyan̄i kíbe, li tasiige maha mpyi u á yyetanha kyaa, funntanga kyaa bà mɛ. N̄ka urufoo ká kàla ta ŋkibiŋi funŋke e, li maha mpa ɲùŋò kuu yyeŋiŋke ná ntiŋi na.

¹² Lire kurugo yii yii cyeyi fànha baa wuyi yîrige, yii niŋkun̄yi yi ɲye na ɲcyêenni ke, yii i yire tígil'a yyéɛŋɛ.

¹³ «Yii a ɲaare kuntiile e†.» Lire e shin̄i u ɲye na sêgere ke, uru lògòŋcini s̄i n-fêɛn mɛ, u bá a yaa u cùuŋò.

¹⁴ Yii yiye waha yii raa yyeŋiŋke caa yii ná sùpyire puni shwòhòl'e. Yii raa ɲaare fyìnmpɛ e, ɲaha kurugo ye sùpya s̄i n-jà Kafoon̄i ɲya mà ta u ɲye na ɲaare fyìnmpɛ e mɛ.

¹⁵ Kile à ɲwò yii na maa yii shwò. Yii a yiye kàanmucaa, wà kà ŋkwò ɲcyé lire na mɛ. Wà hà uye pyi cige fiige yii shwòhòl'e ŋkemu bàha k'à pi, si kakyaaare pyi ti nò shin̄iɲahara na mɛ.

¹⁶ Yii yákili ta, sùpya kà zì mpyi jacwò yii shwòhòl'e mɛ. Yii àha ɲcyé pèenɛ tahaga Kile yaayi na Ezawu fiige mɛ. Ur'à u lyɛge tònŋi fáa zànnɛɛge niŋkin kanna kurugo.

¹⁷ Yii à li cè na kàntugo, u la mpyi u tun̄i si jwó le u á, ŋka tufoon̄i'à cyé. U mɛɛsuwun̄i la mpyi si tufoon̄i sònŋòŋkanni kêɛnŋɛ, ŋka u ɲye a jà mɛ.

† 12:13 Taanliŋkii 4.26

¹⁸ Kile ñaŋke na wà sí n-jà n-bwòn ke, tècyiini i Izirayeli shiinbil'à file ku na pyiŋkanni ndemu na ke, yii ñye a file Kile na amuni me. Nabwòhò ná numpilaga ná nimpiriŋe ná zàha kafeebwòhò mpyi ñaŋke na,

¹⁹ ka pi i mpuruge tùmpe ná meɟwuu nimbwoo lógo. Lire meɟwuuni jwumpe ŋahaŋi kurugo, pu lógofeebil'à jwo na pà kà núru mbàra pu na me.

²⁰ Naha na ye ñje yi mpyi a jwo: «Shin maha shin ká bwòn ñaŋke na ke, ali li méé ká nta yatògò, kuru sí n-wà ná kafaayi i si mbò ke‡» yire mpyi a fàha tò pi na.

²¹ Nde pi à ñya ke, lire mpyi a sù fiyagara fo Kile tũntunŋiMusa à jwo: «Mii naha fyá fo na ñcyéenni§!»

²² Nka lire ñye yii wuuni me. Yii pi ke, yii à file Siyòn ñaŋke ná Kile ñyii wuŋi kànbwòhe na, kuru ku ñye ñiŋyiŋi Zheruzalemu, ñkemu i Kile mèlekée kampwòhii ñiŋyahanyahamii ñye na kataanni pyi ke.

²³ Yii à bàra dánafeebii kurunke na, pire pi ñye Kile pyicyiibii. Pi meɟ'à séme ñiŋyiŋi i. Yii à file Kile na, uru u maha sùpyire puni sàra a tàanna ná ti kapyiŋkil'e. Mpii pi à toro ná pi mpyi a tíi, ka Kile si pi pyi pi à fũnŋò ke, yii à file pire na mú.

²⁴ Yii à file Yesu na. U à u sishange wu, maa ñkwû wuu kurugo. U sishange fành'à pèe Abeli sishange woge na. Lire pyiŋkanni na, Kile à tòro Yesu cye kurugo, maa tunmbyaare nivònnte le ná wuu e.

²⁵ Yii a yiye kàanmucaa, Kile ká a yii yeɟege, yii àha ñcyé logogo me. Musa u mpyi na Kile jwumpe yu

‡ 12:20 Ekizodi 19.12,13 § 12:21 Duterenomu 9.19

mà u yaha òhke na ke, Izirayeli shiinbil'à cyé uru yerege logogo, lire kurugo kakyaar'à nò pi na. Nyé Kile ká jwo ná wuu e mà u yaha òhnyinjì i maa wuu yere, wuu aha òcyé, di wuu sí n-shwò n-jwo ye?

²⁶ Tèni i Kile à jwo Sinayi òhke òhnyinjì ke, u jwumpe mpyi a òhke cyèenne. Numé, u à kâa na: «Tòoge kabere, mii sí òhke kanni cyèenne mé, mii sí òhnyinjì cyèenne mú*.»

²⁷ Lire òwòhe ku òye, yadayi yi sí n-jà n-kèege ke, yire sí n-pînni. Lire ká mpyi, òje yi òye yi sí n-jà n-kèege mé, yire kanni yi sí n-kwôro.

²⁸ Amuni li òye, saanre ti òye ti sí n-cyèenne mé, wuu sí n-jyè tire e. Lire e ke wuu fwù kan Kile á, wuu raa báare u á, wuu raa u òyii wuuni pyi, wuu raa u père, wuu raa fyáge u na.

²⁹ Naha na ye «wuu Kile mú na òye na fiige, òkemu ku maha sùpyanjì súug'a kwò ke†.»

13

Toròkanni l'à táan Kile á ke

¹ Mii cìmpyiibii, yii yiye waha yii i tàange yaha ku pyi yii ná yiye shwòhòl'e cìmpworoge e.

² Yii àha funnò wwò nàmpwuunbii sunmbashwooni na mé, òaha na ye puru funnòke e pìl'à Kile mèlèkèebii pìi sunmbaya shwò pi pyenyi i mà ta pi òye a cè mé.

³ Yii cìmpyiibii pi òye kàsunjì i ke, yii funnò cwo pire na mu à jwo yii yabilimpìi na òye u e ná pi e. Mpii pi òye na òkyérege ke, yii funnò cwo pire na mu à jwo yii yabilimpìi pi òye na òkyérege.

* **12:26** Agize 2.6 † **12:29** Duterènomu 4.24

4 Shin maha shin u fúruŋi yaha njire e, fúrupyijεεŋi wà nyε a yaa u tasinnaga pyi ná waber'e u bage wuŋi kàntugo na mε. Naha kurugo ye mp̄ii pi nyε pi nyε a kúu pi fúrupyijεεbii na mε, Kile sí n-pa pire ná jacwɔɔre pyifeebii cêεge.

5 Yii àha wyéreni kani yaha li tateenge fô yii na mε, ŋka yii cye wuŋi u yii funŋyi nj̄ŋε. Naha na ye Kile yabilin'á jwo:

«Mii sí n-si n-yaha mu na.

Mii si mu yaha maye nin̄kin mε*.»

6 Lire kurugo wuu maha já a jwo fyagara baa:

«Kafoŋi u nyε mii tegefoŋi,

mii si n-fyá yafyin na mε,

naha shi sùpya sí n-jà n-pyi mii na ye†?»

7 Yii yyaha yyére shiinbii nj̄ncyiibii pi à Kile jwumpe jwo yii á ke, yii funŋɔ cwo pire na, yii i mpyi pi fiige, bà pi à dá Kile na fo mà sà nɔ pi canŋkwɔge na mε.

8 Yesu Kirisita nyε na ŋkêen̄ni mε: bà u mpyi tanjaa mε, amuni u nyε nj̄njaa, amuni u sí n-kwôro fo tèekwombaa.

9 Yii a yiye kàanmucaa, sùpyire ti nyε na ma ná kàlan̄i nivɔn̄ni shiŋi puni i ke, yii àha tire yaha ti yii wurugo mε. Karigii cyi à yyaha tíi ná yalyire kani i ke, cyire tayyerege nyε a pêe mε. Ngemu ká ntaha cyire fye e ke, urufoo si tòn ta cyi e mε. Kuni nj̄ncenni li nyε ndemu i Kile yabilin'á jwɔ wuu na maa màban le wuu e ke.

10 Yesu à kan sárage wuu kurugo, ŋka mp̄ii saha pi nyε na sárayi wwû mà tàanna ná kuni nj̄njyeeni i ke, pire nyε a yaa pi tòn ta u sárage e mε.

* 13:5 Duterənɔmu 31.6 † 13:6 Zaburu 118.6,7

11 Pi sáragawwuubii ñùñufembwøhe maha jyè bage sèsee cyage e ná yatøore sishange e sùpyire kapegii yàfanj kurugo. Lire kàntugo pi maha yatøore ñiñkwure yige maa ti súugo kànhe kàntugo.

12 Lire kurugo Yesu mú à kwû kànhe kàntugo, bà u si mpyi si sùpyire fíniñe u yabilinji sishange cye kurugo mε.

13 Nyε wuu a si u taan kànhe kàntugo‡, wuu taha Yesu fye e, silege k'à u ta ke, wuu wuu nàzhan lwó kur'e ná u e.

14 Naha na ye kànha nyε naha wuu á ñke ñiñke na, ñkemu ku si n-kwôro fo tèekwombaa mε. Kànhe ku nyε Kile yyére ke, kuru wuu nyε na ñcaa.

15 Lire kurugo wuu a fwù kaan Kile á, wuu raa u mεge kère tèrigii puni i Yesu cye kurugo. Lire na nyε mu à jwo sáraga wuu à wwû u á.

16 Yii a kacennji pyi yiye na, yii raa yiye tère ná yii cyeyaayi i. Yii àha funñø wwð lire na mε. Lire na nyε sáraga ñkemu k'à táan Kile á ke.

17 Yii yii yyaha yyére shiinbii ñwømyahigii cû, yii i yiye tírige pi á, ñaha na ye pire pi nyε na yii kàanmucaa maa yaha yii na. Pire Kile sí n-yíbe nùmpañña yii múnahigii kyaa na. Yii kúu pi á, lire ká mpyi, pi sí raa pi báarañj pyi ná funntange e. Lire baare e pi sí n-pyi yyetanhare e, yii sí si tòn ta mε.

18 Yii a Kile ñáare wuu á. Wuu à tèn ná l'e na funñcennε na nyε wuu á. Wuu la mú si nyε s'a ñaare ñaarañkanna ñiñcennε na tèrigii puni i.

19 Mii à sù na li caa yii á, yii a Kile ñáare na á, bà mii si mpyi si wyère núru zhà yii yyére mε.

‡ 13:13 Wuu a si u taan kànhe kàntugo»: lire ñwøhe ku nyε, wuu àha núru raa ñaare kuni ñiñjyeeni i mε.

Jwumpe nizanmpe

²⁰⁻²¹ Yyeñin̄kefoo Kile u à wuu Kafoon̄ji Yesu ñè a yige kwùñi i ke, uru u yii tège yii já yii a karigii ñin̄cenn̄kii shin̄ji puni pyi, yii raa u ñyii wogigii pyi. Nde l'á táan u á ke, u yii yaha yii já yii a lire pyi Yesu Kirisita cye kurugo. Uru u ñye mpànahan̄ji ñin̄cenn̄ji. U sìshange k'á pyi sárage ke, kur'á wuu le tunmbyaare ñin̄kwombaare e. U m̄ege ku p̄e t̄erigii puni i fo t̄ekwombaa! Amiina.

²² Mii c̄in̄mpyiibii, mii na li caa yii á, yii i na yēege jwumpe lóg'a tara. Yii li c̄e na mii jwumpe ñye a t̄oñ s̄el'e m̄e.

²³ Mii sí yi jwo yii á na wuu c̄in̄mpworon̄ji Tim̄oti a fwordo k̄asun̄ji i. U aha wȳer'a n̄o naha mii yȳere, mii ná uru sí n-shà wani yii yȳere s̄in̄cyan.

²⁴ Yii na fwùñi kan yii yyaha yȳere shiin̄bii puni ná Kile wuubii pun'á. Dánafeebii pi ñye Itali k̄ini i ke, pir'á yii sh̄éere.

²⁵ Kile u ñw̄o yii puni na, u u jwó le yii á!

KILE JWUMPE SEMEŋI JWUMPE NINTANMPE
New Testament in Senoufo, Supyire Farakala; spp

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Supyire Sénoufo (Sénoufo, Supyire)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Senoufo, Supyire

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

9c94658e-b59d-5cd7-bd2e-4e0770667d41